

ارزیابی 360 درجه

در آموزش پزشکی، از ارزیابی 360 درجه بیشتر برای فراگیران مقطع دستیاری استفاده میشود. در این روش، عملکرد دستیار توسط مقیاس درجه بندی شده بررسی میشود، سپس نظرات ارزیابان جمع گردیده و به دستیار بازخورد داده میشود.

تهیه و تنظیم:
کوثر احمدی

ناظر:
دکتر ندا عابدپور

مسئول دفتر توسعه آموزش
دانشکده پزشکی ارومیه

EDO

یک نوع از ارزیابی 360 درجه به ابزار ارزیابی مختصر توسط همکاران (mini-peer assessment tool (mini-PAT) معروف است. با کمک این ابزار خود فراگیر، 8 ارزیاب را انتخاب می نماید. این افراد از میان استادان، دستیاران باتجربه، پرستاران و سایر افراد مرتبط میباشند. فراگیر هم یک فرم خودارزیابی تکمیل میکند و به مرکز آزمون ارسال مینماید.

نظرات گردآوری شده ارزیابان به همراه پیشنهادها، آنها، بدون نام ارزیاب، برای فراگیر ارسال میگردد. معمولاً این فرایند دو مرتبه در سال انجام میشود.

ارزیابی عملکرد شغلی و رفتاری فرد در یک دوره زمانی از طریق دیگر اعضا را بازخورد از منابع متعدد که ارزیابی 360 درجه نیز نامیده میشود. در سیستم سنتی ارزیابی، افرادی که در موقعیت سلسله مراتبی بالاتر از ارزیابشونده قرار دارند، فرد را ارزیابی میکنند اما ارزیابی 360 درجه توسط افراد مختلفی که با ارزیاب شونده در ارتباط هستند، انجام میشود. این افراد معمولاً در یک سازمان شامل فرادستان، زیردستان، همکاران، مشتریان میباشد.

ارزیابان دستیاران پزشکی میتواند شامل اساتید، پرستاران، سایر دستیاران، کارآموزان و کارورزان، بیماران و همراهان آنها باشند. ارزیابان که از گروههای مختلفی تشکیل شده اند، دیدگاهها و مشاهدات متفاوتی در مورد عملکرد دستیاران، متناسب با نحوه تعامل با ایشان، دارند. در مجموع، ارزیابان باید از بین کسانی باشند که از نزدیک با دستیار کار میکنند تا بتوانند عملکرد روزانه و تعاملات وی را مشاهده نمایند

جدول خلاصه مراحل طراحی و اجرای ارزیابی ۳۶۰ درجه

ردیف	عنوان	توضیح
۱	تشکیل کمیته مرکزی و تعیین تیم هدایت کننده ارزیابی	ضروری است یک تیم رهبری برای هدایت و پایش فرایند ارزیابی ۳۶۰ درجه تشکیل شود و با ذی نفعان در ارتباط دائم باشد.
۲	تعیین هدف ارزیابی ۳۶۰ درجه	ارزیابی ۳۶۰ درجه می تواند برای ارتقای فردی و پایش پیشرفت به کار می رود یا به منظور تصمیم گیری برای ارتقای فراگیر و یافارغ التحصیلی از همان ابتدا این تصمیمات باید شفاف شوند به این دلیل که بر ادامه فرایند تاثیرگذار هستند.
۳	تعیین سازه ها، حوزه ها و محتوای مورد ارزیابی	ارزیابی ۳۶۰ درجه شامل مجموعه از آیتم ها است. یکی از مراحل مهم تصمیم گیری در مورد حیطه ها و سازه های مورد ارزیابی است تصمیم گیری در مورد حیطه ها و سازه های مورد ارزیابی است. ارزیابی ۳۶۰ درجه می تواند تعهد حرفه ای، رفتار های مبتنی بر تیم، مهارت های ارتباطی، قضاوت بالینی یا تقریبا هر جنبه ای از طبابت پزشکی را مورد ارزیابی قرار دهد.
۴	طراحی، اقتباس یا خریداری ابزارهای ارزیابی	ممکن است با توجه به منابع در دسترس در سازمان تصمیم گرفته شود که ابزارهای جدید طراحی گردد یا از ابزار های تهیه شده در موسسات دیگر استفاده شود.
۵	تعیین گروه مشاهده گران و ارزیابی شوندگان	تیم مسئول استقرار ارزیابی ۳۶۰ درجه نیازمند تصمیم گیری در مورد مشاهده گران و افراد مورد ارزیابی است. تصمیم گیری در مورددر مورد مشاهده گران به این موضوع بستگی دارد که چه رفتارهایی را این گروه از مشاهده گران می توانند مورد مشاهده قرار دهند و قابلیت اجرا و مقبولیت ارزیابی پزشکان توسط این گروه به چه میزان است.
۶	تعیین تناوب و توزیع ابزار ها	دفعات تکمیل پرسشنامه بر اساس قابلیت اجرا و حجم کار تنظیم می شود.
۷	تعیین روش های توزیع ابزارها	ابزار ها می توانند به صورت کاغذی، آنلاین، از طریق تلفن یا ترکیبی از این روش ها با توجه به شرایط و امکانات توزیع شوند.
۸	تهیه پروتکل ارائه بازخورد، منتورینگ و تدوین برنامه عملیاتی	قبل از اجرا باید در مورد شکل ارائه بازخورد ها و محتوای آن تصمیم گیری شود. گزارش ها می توانند به صورت مقایسه عملکرد فرد با دیگران به همراه پیشنهاد های مشاهده گران برای بهبود عملکرد باشد. در کل فرایند، باید از بدون نام بودن و محرمانه ماندن هویت مشاهده گر مطمئن شد. می توان بازخوردها را از طریق پست الکترونیکی برای فرد ارسال کرد یا یک منتور می تواند به صورت فردی بازخورد را ارائه دهد. لازم است از همان ابتدا نحوه برخورد با اطلاعات و نتایج به دست آمده، چه ضعیف و چه عالی، و نحوه اعلام نتایج منفی و اجرای اقدامات اصلاحی مشخص شود.
۹	اجرای آزمایشی ابزار ها	ضروری است ابزار ها قبل از اجرا در گروه کوچکی از فراگیران آزمایش شوند و اطلاعات حاصل از آن ها از جمله دیدگاه استفاده کنندگان، در اجرا و استقرار کامل برنامه لحاظ شود.
۱۰	مشاهده عملکرد فرد مورد ارزیابی	به منظور تامین اعتبار فرایند ارزیابی لازم است مشاهده گران(به ویژه همگنان) از میان ارزیابانی که می توانند رفتار مورد سوال را مشاهده کنند، انتخاب شوند.
۱۱	ارزشیابی و اصلاح برنامه ارزیابی	از جمله جنبه هایی که باید مورد ارزشیابی قرار گیرد، نحوه اجرای ارزیابی، دیدگاه مشارکت کنندگان و کیفیت روان سنجی اطلاعات تولید شده است.